

ΜΟΡΙΑΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

1. Η σταθερά ισορροπίας για την αντίδραση $\text{SO}_2 + \text{NO}_2 \rightleftharpoons \text{SO}_3 + \text{NO}$ είναι $K_c = 1$ σε μια ορισμένη θερμοκρασία. Σε κλειστό δοχείο εισάγονται 1 mol SO_2 , 1 mol NO_2 και 8 mol SO_3 στην παραπάνω θερμοκρασία. Να βρεθούν οι ποσότητες των αερίων που θα υπάρχουν στο δοχείο μετά την αποκατάσταση της χημικής ισορροπίας.

3. Σε ένα δοχείο όγκου 1L εισάγονται 1 mol H_2 και 1 mol I_2 τα οποία σε μια ορισμένη θερμοκρασία αντιδρούν και αποκαθίσταται χημική Ισορροπία μεταξύ του H_2 και I_2 και του σχηματιζόμενου HI . Η σταθερά της ισορροπίας στη θερμοκρασία αυτή είναι ίση με 49. Να υπολογίσετε τις συγκεντρώσεις του H_2 και του HI στην κατάσταση της ισορροπίας αυτής.

(Πανελλήνιες εξετάσεις 1981)

(απ: 2/9M, 14/9M)

4. Σε κλειστό δοχείο σε μια ορισμένη θερμοκρασία βρίσκονται σε ισορροπία 0,6 mol CO_2 , 0,1 mol H_2 , 0,8 mol CO και 0,6 mol H_2O . Να βρεθεί η ποσότητα του CO_2 που πρέπει να απομακρυνθεί από το δοχείο ώστε η ποσότητα του CO να γίνει 0,7 mol.

(απ: 0,48mol)

5. Σε κλειστό δοχείο σε μια ορισμένη θερμοκρασία βρίσκονται σε ισορροπία 0,2 mol CO , 0,4 mol υδρατμών, 0,5 mol CO_2 και 0,2 mol H_2 σύμφωνα με την αντίδραση $\text{CO} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{CO}_2 + \text{H}_2$. Να βρεθεί η ποσότητα των υδρατμών που πρέπει να προστεθεί στο δοχείο ώστε τα mol του CO_2 να γίνουν διπλάσια από τα mol του H_2

(απ: 1,14mol)

6. Η σταθερά ισορροπίας για την αντίδραση $2\text{NH}_3 \rightleftharpoons \text{N}_2 + 3\text{H}_2$ είναι $K_c=0,48$, σε μια ορισμένη θερμοκρασία. Σε δοχείο όγκου 1L εισάγεται μια ποσότητα NH_3 και μετά την αποκατάσταση ισορροπίας, στο δοχείο υπάρχουν 0,12 mol H_2 . Να βρεθεί η ποσότητα NH_3 που προστέθηκε αρχικά.

(απ: 0.092mol)

9. Η σταθερά ισορροπίας για την αντίδραση $\text{H}_2 + \text{CO}_2 \rightleftharpoons \text{H}_2\text{O} + \text{CO}$ σε μια ορισμένη θερμοκρασία είναι 2. Να βρεθούν τα moles των αερίων στην κατάσταση ισορροπίας, όταν σε δοχείο αναμείξουμε 1 mol H_2 , 2 mol CO_2 , 3 mol H_2O και 4 mol CO στην παραπάνω θερμοκρασία.

10. Η σταθερά ισορροπίας για την αντίδραση $\text{CO}_2 + \text{H}_2 \rightleftharpoons \text{CO} + \text{H}_2\text{O}$ είναι 0,25 σε μια ορισμένη θερμοκρασία. Να βρεθούν οι συγκεντρωθείς των αερίων σε κατάσταση ισορροπίας, όταν σε δοχείο όγκου 2 L αναμείξουμε 6 mol από κάθε αέριο και θερμάνουμε στην ίδια θερμοκρασία.

(απ: 4M, 4M, 2M, 2M)

12. Σε δοχείο βρίσκονται σε ισορροπία 0,8 mol SO_2 , 0,2 mol NO_2 , 0,7 mol SO_3 , και 0,2 mol NO , σύμφωνα με την αντίδραση $\text{SO}_2 + \text{NO}_2 \rightleftharpoons \text{SO}_3 + \text{NO}$

α) Εάν στο δοχείο εισαχθούν 0,5 mol NO_2 στην ίδια θερμοκρασία, να βρεθεί η αύξηση του NO μετά την αποκατάσταση της ισορροπίας.

β) Εάν στο αρχικό μίγμα ισορροπίας εισαχθούν 0,2 mol NO_2 και 0,7 mol SO_3 να βρεθεί η ποσότητα του NO στο νέο μίγμα ισορροπίας που θα προκύψει στην ίδια θερμοκρασία.

(απ: α) 0,157mol β) καμία μεταβολή)

14. Σε δοχείο όγκου 500 mL βρίσκονται σε ισορροπία 0,2 mol COCl_2 , 0,1 mol CO και 0,3 mol Cl_2 , σύμφωνα με την αντίδραση: $\text{COCl}_2 \rightleftharpoons \text{CO} + \text{Cl}_2$. Να βρεθεί η ποσότητα

του Cl_2 που πρέπει να απομακρυνθεί από το σύστημα, ώστε μετά τη νέα αποκατάσταση χημικής ισορροπίας στην ίδια θερμοκρασία, η συγκέντρωση του Cl_2 να είναι $0,2 \text{ mol/L}$. (απ: $0,28 \text{ mol}$)

15. Σε δοχείο μεταβλητού όγκου σε μια ορισμένη θερμοκρασία, βρίσκονται σε ισορροπία 2 mol COCl_2 , $0,4 \text{ mol CO}$ και $0,4 \text{ mol Cl}_2$. Ο όγκος του δοχείου στην κατάσταση είναι 1 L . Αυξάνουμε τον όγκο του δοχείου στην ίδια θερμοκρασία οπότε μετά τη νέα αποκατάσταση χημικής ισορροπίας η ποσότητα του COCl_2 γίνεται $1,6 \text{ mol}$. Να βρεθεί ο όγκος του δοχείου μετά την αποκατάσταση χημικής ισορροπίας. (απ: 5 L)

16. Σε κλειστό δοχείο μεταβλητού όγκου σε ορισμένη θερμοκρασία βρίσκονται σε ισορροπία $1 \text{ mol N}_2\text{O}_4$ και $0,4 \text{ mol NO}_2$. Ο όγκος του δοχείου στην κατάσταση ισορροπίας είναι 10 L . Αν αυξήσουμε τον όγκο του δοχείου στα 25 L , να βρεθούν οι ποσότητες των N_2O_4 και NO_2 μετά τη νέα αποκατάσταση χημικής ισορροπίας στην ίδια θερμοκρασία. (απ: $0,9 \text{ mol}$ $0,6 \text{ mol}$)

17. Μια ποσότητα CO_2 βρίσκεται σε κλειστό δοχείο σε θερμοκρασία 427° C και πίεση 10 atm . Το δοχείο ζεσταίνεται στους 1127° C και το CO_2 διασπάται μερικώς σε CO και O_2 . Αν η νέα πίεση το μίγματος που προκύπτει είναι $22,5 \text{ atm}$ να βρεθεί το % ποσοστό του CO_2 που δασπάσθηκε. (Εξετάσεις 1973) (απ: 25%)

23. Σε δοχείο όγκου $1,64 \text{ L}$ εισάγονται $0,09 \text{ mol PCl}_5$. Το δοχείο θερμαίνεται οπότε μέρος του PCl_5 διασπάται και αποκαθιστάται χημική ισορροπία μεταξύ του PCl_5 και των PCl_3 και Cl_2 που σχηματίζονται. Στην κατάσταση ισορροπίας η ολική πίεση του μίγματος είναι 5 atm . Να υπολογισθεί η θερμοκρασία στην κατάσταση ισορροπίας αν η σταθερά της αντιδράσεως στην θερμοκρασία αυτή είναι $K_p = 0,0625$. (απ: 737° C)

24. Η σταθερά ισορροπίας για την αναγωγή του CO_2 από περίσσεια γραφίτη προς CO σε μια ορισμένη θερμοκρασία είναι $K_p=18$. Αν στην κατάσταση ισορροπίας η ολική πίεση του συστήματος είναι 8 atm , να βρεθούν οι μερικές πιέσεις των αερίων στην κατάσταση ισορροπίας. (απ: 2 atm , 6 atm)

25. Το N_2O_4 διασπάται σε NO_2 κατά 25% σε μια ορισμένη θερμοκρασία και σε πίεση $0,625 \text{ atm}$. Να βρεθεί σε ποια πίεση το N_2O_4 διασπάται κατά 20% σε NO_2 στην ίδια θερμοκρασία. (απ: 1 atm)

26. Σε κλειστό δοχείο εισάγεται μια ποσότητα N_2O_4 , οπότε στους 30° C , ένα μέρος από αυτό, μετατρέπεται σε NO_2 . Στην κατάσταση ισορροπίας η ολική πίεση του μίγματος $1,3 \text{ atm}$. Να βρεθεί το % ποσοστό διασπάσεως του N_2O_4 , αν η K_p είναι $0,15$. (απ: $16,7\%$)

27. Σε κλειστό δοχείο σε μια ορισμένη θερμοκρασία εισάγεται μια ποσότητα CO_2 με περίσσεια γραφίτη, οπότε ένα μέρος από αυτό δίνει CO σύμφωνα με την αμφίδρομη αντίδραση $\text{C} + \text{CO}_2 \rightleftharpoons 2\text{CO}$. Μετά την αποκατάσταση χημικής ισορροπίας, η ποσότητα του CO_2 είναι το 50% της αρχικής. Να υπολογισθεί η ολική πίεση στην κατάσταση ισορροπίας, αν η σταθερά ισορροπίας στην θερμοκρασία του πειράματος είναι $K_p = 10$. (απ: $7,5 \text{ atm}$)

29. Δοχείο περιέχει μια ποσότητα COCl_2 . Το δοχείο θερμαίνεται στους 352°C οπότε μέρος του COCl_2 διασπάται σε CO και Cl_2 . Στην κατάσταση ισορροπίας η ολική πίεση του μίγματος $1,64 \text{ atm}$ και η πυκνότητα του $1,98 \text{ gr/L}$. Να υπολογισθεί η K_c .

(απ: 0.018)

33. Σε κλειστό δοχείο σε μια ορισμένη θερμοκρασία, βρίσκεται το ακόλουθο αέριο μίγμα σύμφωνα με την ακόλουθη ισορροπία: $\text{CO} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{CO}_2 + \text{H}_2$. Οι μερικές πιέσεις των αερίων είναι $P_{\text{CO}} = 0,6 \text{ atm}$, $P_{\text{H}_2\text{O}} = 0,9 \text{ atm}$, $P_{\text{CO}_2} = 1,5 \text{ atm}$, και $P_{\text{H}_2} = 1,8 \text{ atm}$ στην κατάσταση ισορροπίας. Αν αφαιρέσουμε μια ποσότητα CO_2 ώστε η μερική πίεση του CO να γίνει $0,4 \text{ atm}$, να βρεθεί η P_{CO_2} μετά την αποκατάσταση της ισορροπίας.

(απ: 0,7 atm)

36. Κλειστό δοχείο περιέχει 20% H_2 , 20% ατμούς I_2 και 60% HI . Ανυψώνουμε τη θερμοκρασία του δοχείου κατά 10°C , όπου η σταθερά χημικής ισορροπίας για την αντίδραση $\text{H}_2 + \text{I}_2 \rightleftharpoons 2\text{HI}$ είναι $K = 36$. Στην κατάσταση ισορροπίας η πίεση διατηρείται στις 2 atm . Να βρεθούν οι μερικές πιέσεις των αερίων στην κατάσταση ισορροπίας.

(απ: 0,25atm, 0,25atm και 1,5atm)

37. Ορισμένος όγκος N_2 αναμιγνύεται με τριπλάσιο όγκο H_2 στην ίδια θερμοκρασία. Τα δύο αέρια φέρονται σε κλειστό δοχείο, όπου αντιδρούν και αποκαθίσταται χημική ισορροπία σύμφωνα με την αντίδραση: $\text{N}_2 + 3\text{H}_2 \rightleftharpoons 2\text{NH}_3$. Στην κατάσταση ισορροπίας η μερική πίεση του H_2 είναι 6 Atm . Να βρεθεί η μερική πίεση της NH_3 αν η K_p είναι $0,1875$.

(απ: 9 atm)

38. Σε δοχείο μεταβλητού όγκου βρίσκονται σε ισορροπία $0,04 \text{ mol NO}$, $0,01 \text{ mol O}_2$ και $0,04 \text{ mol NO}_2$ σύμφωνα με την αντίδραση $2\text{NO} + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2\text{NO}_2$. Ο όγκος του δοχείου στην αρχική κατάσταση ισορροπίας είναι 1L . Στο δοχείο προσθέτουμε $0,01 \text{ mol O}_2$ και αυξάνουμε τον όγκο του στα 2 L . Να βρεθούν οι ποσότητες των αερίων μετά τη νέα αποκατάσταση ισορροπίας.

39. Σε κλειστό δοχείο μεταβλητού όγκου βρίσκονται σε ισορροπία $0,8 \text{ mol SO}_2$, $0,6 \text{ mol O}_2$ και $0,8 \text{ mol SO}_3$ σύμφωνα με την αντίδραση $2\text{SO}_2 + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2\text{SO}_3$. Μεταβάλλουμε τον όγκο του δοχείου ώστε η ποσότητα του SO_3 να αυξηθεί κατά 25% μετά την νέα αποκατάσταση ισορροπίας. Να βρεθεί ο λόγος των όγκων πριν και μετά την μεταβολή.

(απ:10/3)

40. Μια ποσότητα NO_2 βρίσκεται σε κλειστό δοχείο στους 27°C . Η πίεση στο εσωτερικό του δοχείου είναι $1,2 \text{ Atm}$. Το δοχείο θερμαίνεται στους 227°C , οπότε μέρος του NO_2 διασπάται και αποκαθίσταται χημική ισορροπία σύμφωνα με την αντίδραση: $2\text{NO}_2 \rightleftharpoons \text{N}_2\text{O}_4$. Μετά την αποκατάσταση χημικής ισορροπίας η πίεση στο εσωτερικό του δοχείου γίνεται $2,5 \text{ Atm}$ στους 227°C . Να υπολογισθεί η σταθερά χημικής ισορροπίας K_p στη θερμοκρασία των 227°C .

(απ: 0,5)